Gerçek

SAYI: 88 23 NİSAN 1979 FİYATI: 3,5 TL. — HAFTALIK SİYASİ GAZETE

- Ali Elverdi Niyetlerini Kusuyor
- "Duvarlarda Siyaset Yapılamaz!"
- Türkiye Modayı En Önde İzliyor
- Fasistler Ülkücülerine Tecavüze Yeltendi

Yazıları 2.sayfada

Altı Bakanın Gerici İsteklerine
CHP TESLİM OLDU

Tekelcilerin isteklerini CHP'ye kabul ettirmek için yararlandığı bakanlar toplu halde.

● 17 SAAT SÜREN BAKANLAR KURULU TOPLANTISINDAN SONRA «HÜKÜMETİN BİRLİK VE DAYANIŞMA İÇİNDE» OLDUĞU İLAN EDİLDİ

Geçtiğimiz hafta ülkemiz önemli gelişmeler yaşadı. CHP ağırlıklı hükümetin bağımsız bakanlarından altısı ortak bir açıklama yaparak tekelcilerin ve emperyalizmin gerici isteklerini bir ültimatom havası içinde ilan ettiler. Altı bakan «bölücülük» ve komünizm konusunda hükümetin yetersiz kaldığını, devlet güvenlik mahkemelerinin kurulması gerektiğini öne sürüyor ve batı ile daha yoğun ilişkilere çağrıda bulunuyordu.

Sosyal Demokrat CHP bu taleplerin hemen ardından yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında Altı bakanın istekleriyle hemfikir olduğunu ilan etti. Hükümet bildirisi «yeni gelişmelerin bölücü akımları cüretlendirdiği» ni ileri sürüyor ve gerekli tedbirlerin alınacağını ifade ediyordu. Başbakan Ecevit'in gerek daha önce «bölücülük» konusunda verdiği demeç, gerekse de Türk-İş kongresinde yaptığı konuşma bu gelişmelerle tam bir uyum içindeydi.

Sömürünün sürdüğü bütün ülkelerde hep aynı metod kullanılagelmiştir. Ekonomik bunalım arttığında bunun ceremesini işçi sınıfına ve diğer emekçilere çektirmek için ülkede bir terör havası estirilir. Buna bahane sağlamak için ya «komünizm ve bölücülük tehlikesine» başvurulur, ya da casus hikayeleri, dış düşmanlar ortaya çıkarılıverir. Amaç halk üzerindeki baskıyı arttırmak, onun kurtuluşuna öncülük eden sosyalist hareketi ezmek ve bu baskı ortamında tekelcilerin kârlarını daha da arttırmaktır.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin altı bakanın isteklerini kabul etmesi bu partiye MC partilerinin görevini yüklemiştir. Önümüzdeki günlerde sıkıyönetim kapsamını doğu illerine yaymak, demokratik kitle örgütlerini kapatmak gibi gelişmeler beklenebilir. Aslında sömürücü sınıfların daha ılımlı kesimlerinin temsilcisi olan sosyal demokrat CHP böylece en gerici tekelci kesimlerin borazanını çalmaya başlamış olmaktadır.

Nefesi tükendiğinde ise gene tekelciler tarafından iktidardan indirilecek emekçi halkın nefretini kazanmış bir parti olarak yeniden 27 sene beklemek üzere yedek iktidar alternatifi haline getirilecektir.

Ama tarihte aynı oyun iki kere oynanamaz. Bu oyunu işçi sınıfı ve emekçi halk bozacaktır ve «sahte umutlar» bir daha asla umut olma şansını yakalamayı başaramıyacaklardır.

Faşist Cinayet Şebekelerinin Merkezini Belirleyen Bir Kanıt Daha
MHP'li Somuncuoğlu: "Bir Solcu Vurun,,

● MEHMET UÇAR ADLI SANIK SOMUNCUOĞLU'NDAN EMİR ALDIĞINI İTİRAF ETTİ

Ankara Sıkıyönetim mahkemesince, İmar İskân Bakanlığında görevli Şenol Güler'i vurmaktan sanık olarak yargılanan Mehmet Uçar, ilk ifadesinde kendisine bu görevin MHP merkezinden verildiğini açıkladı. Mehmet Uçar, MHP Niğde milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun «Otomobilcilerin almış olduğu kar uygulanırsa hükümet düşecek. Sizler işyerinizde kargaşalık çıkarın, fabrikanızda bir solcuyu vurun» dediğini belirtti.

Bu açıklama ülkemizdeki faşist terörün kaynaklandığı siyasal odakları «esnaf direnişine» davetiye çıkaran AP ve MHP'nin gerçek niyetlerini açıkça göstermesi açısından çarpıcı bir örnektir. Kaynağa inmek yerine tek tek faşist katil yakalamaya çalışan CHP'nin şaşkınlığına da iyi bir cevaptır.

YAŞASIN 1 MAYIS

● 1 MAYIS İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DAYANIŞMA GÜNÜDÜR
● DEMOKRASİ GÜÇLERİ UYANIKLIK VE KARARLILIKLARINI TAKSİM 1 MAYIS ALANINDA GÖSTERMELİDİR

1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası dayanışma günüdür. 1 Mayıslarda işçi sınıfı dünyanın dört bir yanında «işçilerin birliği - halkların kardeşliği» şiarıyle burjuvazi karşısındaki kararlı gücünü gösterir. 1 Mayıslarda tüm emekçiler, demokratik hak ve isteklerini burjuvaziye dayatır, enternasyonalist dayanışma ruhu içinde 1 Mayıs'ı mücadele günü olarak kutlar.

1 Mayıs, Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik işgünü için direnişe geçtiği ve burjuvazinin saldırıları karşısında yılmaz gücünü kanıtladığı günden beri geleneksel olarak bütün dünyada kutlanmaktadır. Ülkemizde de işçi sınıfı, 1 Mayıs geleneğini 1920'lerde başlatmış, sınıf bilincini göstermiştir. Daha sonra burjuva iktidarlar, işçi sınıfımızın uluslararası dayanışma ruhu karşısında korkuya kapılarak 1 Mayıs kutlamalarını yasaklamışlar. 1 Mayıs'ı bahar bayramı olarak ilân etmişlerdir. Ancak burjuvazinin bu yutturmacası ve yasağı 1975'te kırılmış, 1975'den bu yana 1 Mayısların Taksim'de kitlesel gösterilerle kutlanması gelenek halini almıştır.

Egemen güçler, bu geleneği kırmak ve 1 Mayısların toplumsal etkisini azaltmak istemektedirler. Bu nedenle kutlamaların Taksim'de yapılmasını engellemeye çalışmaktadırlar. İşçi sınıfı, Taksim'in 1 Mayıs Alanı olması için kanını ve canını vermiştir. 1977'de dökülen kanların hesabını her 1 Mayıs'ta yine 1 Mayıs Alanında burjuvaziden soracaktır. Bu, işçi sınıfımızın ve tüm demokrasi güçlerinin borcudur, görevidir. Bu nedenle, uyanıklığımızı ve kararlılığımızı göstermek, burjuvazinin heveslerini kursağında bırakmak zorundayız.

DİSK Genel Merkezince yapılan açıklamalarda, bu konuda kararlı olunacağı özellenmektedir. Genel Başkan Abdullah Baştürk, Ankara'da PETKİM - İŞ Sendikasının Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, engelleme çabaları karşısında geri adım atılmayacağını belirterek şöyle demiştir: «DİSK, 1 Mayıs 1979'u yalnızca İstanbul'da Taksim 1 Mayıs Alanı'nda kutlayacaktır. Türkiye'de başka hiç bir yerde DİSK, 1 Mayıs kutlaması yapmayacaktır.»

DİSK GENEL SEKRETERİ FEHMİ IŞIKLAR GÖZALTINA ALINDI

DİSK Genel Merkezi adına yaptığı açıklamada 1 Mayıs'ın Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanacağını belirten Genel Sekreter Fehmi Işıklar, bu konudaki engellemelere ödün verilmeyeceğini belirtmiştir. Açıklaması nedeniyle gözaltına alınarak ifadesine başvurulan Fehmi Işıklar, daha sonra serbest bırakılmış ve hakkında açılan dâvanın tutuksuz olarak devam edeceği belirtilmiştir. DİSK Baş kanlık Kurulunca yapılan açıklamada da, kutlamaların 1 Mayıs Alanında yapılması kararının yerinde olduğu ve bu karardan dönülmeyeceği anlatılmıştır.

gerçek durum

Hükümet Yenildi

Ecevit hükümetinin altı bakanı, hükümete bir muhtıra verdiler ve isteklerinin derhal yerine getirilmesini istediler.

Hükümetin üyesi oldukları için 15 aylık uygulamalardan «Altılar» ın da sorumlu olduğu açıktır. İşçiler ve emekçiler açısından bakıldığında bu, 15 aylık uygulamaların hiç te iç açıcı olmadığı görülüyor.

Ancak herkes gördü ve öğrendi ki, emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarını kısmakla, onları daha da kötü hayat şartlarında yaşamaya mahkum etmekle ve demokratik haklara pranga vurmakla, ne emekçilerin mücadelesini sindirmek mümkün olabildi, ne de sermaye çevrelerinin içine düştükleri derin ekonomik krizden kurtarmak mümkün olabildi.

Çünkü, esas yapılması gereken, bir yandan faşist saldırganlığı kaynağında kurutmak, gericiliğin saldırılarına geçit vermemek için kitlelerin demokratik haklarını genişletmek, öbür yandan, ekonomiyi emperyalizme bağımlılık kıskacından çıkarıp bağımsızlaştırmak, yeni ekonomik işbirliği olanağı veren alternatiflere yönelmek idi.

Sosyal demokrasi bu doğru yoldan ısrarla kaçındığı ve emekçilerin seslerine kulak tıkadığı için, onun iktidarı döneminde kazanan sermaye çevreleri, kaybeden ise emekçiler oldu.

Şimdi bu altı bakan, emperyalizm ve tekelciler adına, işçi haklarının daha da kısıtlanmasını, demokrasinin rafa kaldırılmasını, emperyalizme daha çok kucak açılmasını istiyorlar.

Saldırdılar ve Ecevit'i teslim aldılar!

Sosyal demokrasi girdiği yanlış yolda bir kez elini kaptırmıştı ve artık kolunu da kurtaramıyor. Halk düşmanlarına cesaret veren ve emekçiler açısından gelecek günleri daha da zorlaştıracak olan bu tutum CHP'nin demokrasi anlayışını da ortaya koymuştur.

● ÇIKARILDIM TEKELCİLER FERYAT EDİYOR

«Hür Teşebbüsün Hayat Sahasını Daraltmayın»

● KİMYA SANAYİ İŞVERENLERİ SENDİKASI KONGRESİNDE HALİT NARİN «DEVLETÇİLİK» TEN YAKINDI

Halit Narin, Kongrede

CHP hükümetinin birkaç kömür ocağını devletleştirmekten öteye gitmeyen uygulamaları çıkarıldım tekelcileri iyice telaşlandırmışa benziyor. Kimya Sanayi İşverenleri Sendikasının kongresinde bir konuşma yapan İşveren Sendikaları Konfederasyonu yönetim kurulu üyesi ve Tekstil «imparatorlarımızdan» Halit Narin «Hür teşebbüsün azmini kırıcı ve hayat sahasını daraltıcı devletçilik anlayışı ve uygulamalarından vazgeçilmelidir. Unutulmamalıdır ki nerede hür teşebbüs varsa orada hürriyetçi, parlamenter demokratik rejim, yani gerçek anlamda özgürlük vardır» dedi.

Üç - beş kömür ocağının devletleştirilmesinin tekelcilere bir ziyanının dokunmayacağı bilindiğine göre bu telâş neden? Tekelcilerimiz «yol olur» diye korkuyorlar. Ne olur ne olmaz, yarın öbürgün başkalarının yapacağı daha «korkunç» devletleştirmeler meşruiyet kazanır diye telaşlanıyorlar. Ve «hür teşebbüse dokunursanız demokrasi gider ha!» diye tehdit savuruyorlar. Yani ülkemizi Şili haline getirebileceklerini ima ediyorlar.

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Açlık Emperyalizmin Ürünüdür

● **İNSANLAR AÇLIKTAN ÖLÜRKEN ORTAK PAZAR AMBARLARI TIKA BASA YİYECEK DOLU**

Bugün dünyamızda yaşayan halkların büyük bir bölümü açlık çekiyor. Afrika'da, güney Asya'da, Lâtin Amerika'da insanlar açlıktan ölüyor. Birçok yerde kötü beslenmeden sağlıklarını yitiriyorlar. Tüm bunlar emperyalizmin baskı ve sömürüsü altındaki ülkelerde ortaya çıkıyor. Emperyalizm bu ülkelerin tarımlarını çarpıtıyor, sanayi kurulmasını önlüyor, ve yaratılan değerlere el koyup kendi ülkesine götürüyor. Besin fiyatları düşmesin diye elindeki besin maddelerini stokluyor. Stoklayacak ambarı kalmazsa imha ediyor. Emperyalizm insanlara bir lokma ekmek bırakmıyor. İşte bunun elle tutulur bir örneği: Şu anda Ortak Pazar ülkeleri diye adlandırılan İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika gibi emperyalist ülkelerin ambarları tıka basa buğday, et, süt, şeker ve tereyağ dolu. Fiyatlar şu anda düşük olduğu için bu ülkeler ellerindeki besin maddelerini satmıyorlar. Fiyatların yükselmesini bekliyorlar. İnsanlar açlıktan ölüyormuş! Onlar için ne gam? Onlar kârlarına bakarlar sadece.

BATI AVRUPA ÜLKELERİNE GİDEN

Bir Kapitalist Çin Heyetine Başkanlık Ediyor

Bugünlerde Batı Avrupa'nın kapitalist ülkelerine bir Çin ticaret heyeti gidiyor. Heyetin amacı Çin'in bu ülkelerle ticaretini geliştirmek. Bunda garipsenecek birşey yok. Ama Çin heyetine Çin'in devrim öncesindeki en büyük kapitalistinin başkanlık etmesi ilgi çekici. Maocular böylece Batının kapitalistleriyle yakınlık kurmak istiyorlar. «Bakın biz eskiden en büyük kapitalistimiz olan adamı heyetimize başkan yaptık, yani kapitalizme o kadar düşman değiliz» demeye getiriyorlar.

İrkçılar Nkomo'yu Öldürmeye Teşebbüs Etti

● **ZAPU'nun ZAMBİYA'nın BAŞKENTİ LUSAKA'DAKİ KARARGAHINI BASAN RODEZYA ASKERLERİ AMAÇLARINA ERİŞEMEDİ**

● **TSİP GENEL BAŞKANI, NKOMO'YA DAYANIŞMA TELGRAFI GÖNDERDİ**

ZAPU lideri Joshua Nkomo

Zimbabwe halkının yurdunda egemenliğini sürdürmeye çalışan ve bu ülkeye Rodezya adını veren ırkçı beyaz azınlık rejimi küstahlık ve saldırganlığını yeni boyutlara ulaştırmıştır. Rodezya askeri birlikleri komşu ülke Zambiya'nın başkentinde karargâh kurmuş olan ZAPU (Zimbabwe Afrika Halk Birliği) örgütü lideri Nkomo'yu öldürmeye teşebbüs ettiler. Karargâhı koruyan militanların kararlı direnci karşısında ırkçılar başarıya ulaşamadılar.

Saldırı işbirlikçi bazı siyah liderlerin rızasıyla yapılacak olan genel seçimlerin hemen öncesinde vuku buldu. Amacı seçimleri boykot eden ZAPU'ya büyük bir darbe indirmekti. Beyazlarla işbirliği yapan siyah liderlerden hain Muzorewa bu caniyane saldırıyı savunmuş ve Rodezya birliklerinin ulusu koruduklarını ileri sürmüştür.

Irkçıların saldırısı tüm dünyada büyük tepkilere yolaçmıştır.

AHMET KAÇMAZ'IN NKOMO'YA TELGRAFI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Rodezya ırkçı beyaz azınlık rejimi askeri birliklerinin saldırısına uğrayan Yurtsever Cephe lideri Joshua Nkomo'ya aşağıdaki dayanışma telgrafını çekmiştir:

Joshua Nkomo
ZAPU
PK. 1657
Lusaka - Zambiya

Zimbabwe toprakları üzerinde kanun dışı egemenliklerini sürdürmeye gayret eden ırkçı beyaz azınlık rejiminin şahsınızı ve karargâhınızı hedef alan ve kardeş Zambiya'nın başkentinde düzenlenme cüretkârlığını taşıyan suikast girişimini nefretle haber almış bulunuyoruz.

Zimbabwe halkının, öncüsü ZAPU'nun yönlendiriciliğinde yükselttiği kurtuluş hareketi karşısında gittikçe çaresiz kalan ırkçı azınlık rejimi sonunun yaklaştığını görmekte ve askeri çılgınlıklarla ömrünü uzatmaya çalışmaktadır.

Partimiz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Zimbabwe halkının haklı ve onurlu mücadelesini yürekten destektemektedir. Irkçı rejimin şahsınızı ve hareketlerinizi hedefleyen caniyane girişimini nefretle kınar, size ve değerli ZAPU militanlarına mücadelesinde başarılar dileriz.

Zafer ezilen halklarındır!

Yaşasın ZAPU!

Yaşasın enternasyonalizm!

Ahmet Kaçmaz
TSİP Genel Başkanı

Maocular Halk Muhalefetini Bastırmaya Çalışıyor

● **DUVAR GAZETELERİ POLİS TARAFINDAN YIRTILIYOR, YAZI YAZANLAR VE GÖSTERİ YAPANLAR TUTUKLANIYOR**

Duvar gazetelerini okuyanlar uzaklaştırılıyor

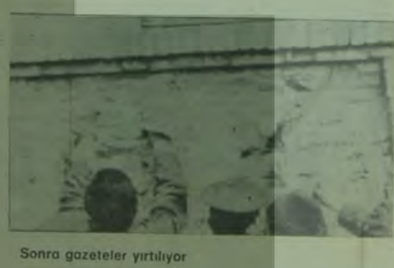

Sonra gazeteler yırtılıyor

Ve bir protestocu götürülüyor.

Çin Halk Cumhuriyetinde egemenlik kuran Mao'cu diktatörlük Çin işçi sınıfının ve emekçi halkının artan muhalefetini baskı tedbirleriyle önlemeye çalışıyor. Geçenlerde Mao'cular aldıkları bir kararla gösteri yapılmasını ve hükümetin eleştirilmesini yasaklamışlardı. Ama bu yasak Çin halkını durdurmamıştı.

Şimdi halktan korkan Mao'cular baskı ve şiddetle onların gözünü korkutmayı deniyorlar. Duvar gazetelerinde yazı yazanları tutuklamak, gazeteleri yırtmak, gösteri yapan kitlelere saldırmak, birbirini izliyor.

Bu metodları halklara karşı tüm gericiler uyguluyor. Hiç bir yerde de para etmiyor bu metodlar. Mao'cuların korkulu rüyası, yani bir gün iktidardan tekerlenmek çok gecikmeyen bir gerçek haline gelecektir. Çin'de olanlar bunun habercisidir.

ABD'DE REKLAM HARCAMALARI TÜRKİYE BÜTÇESİNIN İKİ KATINI AŞIYOR

● *1978'DE REKLAMA 2 TİRİLYON LİRA HARCANMIŞ*

ABD'nde bir yılda yapılan reklam harcamaları Türkiye bütçesinin iki katını aşıyormuş. Bir Amerikan firmasının yaptığı araştırmaya göre 1977 yılında bu ülkede reklam için 38 milyar dolar harcanmış. 1978'de harcamalar daha da artarak 47 milyar doları geçmiş. Yani bizim paramızla iki tirilyon lirayı aşan bir meblâğ. Tüketimi devasa boyutlarda kamçılamak için dökülüyor bu paralar. ABD emperyalizmi bir yandan sömürüsü altındaki ülkelerden gasbettiği değerleri kendi ülkesine aktarırken, bir yandan da verimliliği çok yüksek olan Amerikan işçisinin yarattığı değerlere el koyuyor. Sonra da yurttaşın cebinde kalan son dolarları da tüketmesini sağlamak için bir beyin yıkama şeklini alan reklamcılığa başvuruluyor.

EĞİTİM KÖŞESİ

Sarı Sendikacılık Nedir?

Kapitalist sömürü, daha kendi şafak vaktinde işçilerle patronları karşı karşıya getirmiştir. İşçiler 8 saatten fazla çalışmamak, angaryaya boyun eğmemek, insanca yaşamalarına yetecek kadar ücret almak için mücadeleye başlamışlar ve çok geçmeden bunu, birlikte örgütlü olarak yapmayı başarmışlardır. İşçilerin kurduğu sendikalar, işçi ücretlerinin artırılması ve daha iyi hayat şartlarının sağlanması için, patronları sıkıştırmanın etkin silâhlarından biri olmuştur.

İşçi nasıl daha iyi yaşamak için mücadele ediyorsa, patron da daha çok kazanmak için daha az vermenin, yollarını arıyor ve bunun için işçilerin mücadelesine çomak sokmayı, onların birliğini bozmayı, kendisinin verdiklerine razı olup durmaksızın çalışan insanlar haline gelmelerini istiyor.

Patronlar bunun en geçerli yolunu, işçilerin arasından bazılarını daha çok besleyip yanlarına almakta ve bunlar vasıtasiyle işçi sendikalarını etkisiz hale getirmekte bulmuşlardır. Bunu başardıkları ölçüde işçilerin gelirleri azalmış, kendilerinin kârları ise çoğalmıştır.

İşte, işçilerle patronların, uzlaştırmak düşüncesi üzerinde yükselen, patronun çıkarları adına, işçilerin daha kötü yaşamaya razı olmalarını hedef alan ve böyle olduğu için de, her zaman işverenlerden yana olan sendikalara SARI SENDİKA adı verilmektedir. Patronlar çeşitli yollardan bu işleri becerecek sendikacılar yetiştirmekte, onları bu iş için eğitmekte, karınlarını doyurup, ceplerine harçlık koyarak işçi sınıfının arasına sokmaktadırlar. Bunlar da SARI SENDİKACILAR'dır.

Türkiye'de sarı sendikacılığın başını TÜRK-İŞ çekiyor. Bunun için, kimi zaman devlet eliyle, kimi zaman işverenlerin sağladıkları paralarla, Amerika'ya ve Avrupa'nın kapitalist ülkelerine «eğitime» gönderilen patron sendikacıları, patronlardan aldıkları bu komisyonların karşılığını, işçi sınıfının çıkarlarını sermaye sahiplerine satarak ödüyorlar.

Yılların sarı sendikası TÜRK-İŞ geçtiğimiz hafta Ankara'da II. Kongresi'ni yaptı. Ama bu kez, geçmiş yıllardan farklı olarak kongre tartışmalara, çatışmalara sahne oldu. Kaşarlanmış sarı sendikacı Halil Tunç için işler hiç de iyi gitmedi.

Görüldü ki, artık, işçilerin gözlerine baka baka sendikalar içinde patron bekçiliği yapmak eskisi kadar kolay olmuyor. İşçi sınıfı giderek sarı sendikacılığın temellerini sarsıyor, kendi çıkarlarının koruyucusu olan sendikalarda, DİSK'te toplanıyor. Ve bu toparlanmanın TÜRK-İŞ içinde de yankıları duyuluyor.

TÜRK-İŞ bünyesindeki işçiler, sarı sendikacılığı bertaraf etmek ve sınıf çıkarlarına uygun bir sendika yönetimini işbaşına getirmek için başlattıkları bugünkü tartışmayı, giderek TÜRK-İŞ'in niteliğini değiştirecek bir güce dönüştüreceklerdir.

ELVERDİ: "Mihri Belli'yi vurdular ama gebermedi"

12 Mart faşizminin eli kanlı paşalarından ve AP Bursa milletvekili Ali Elverdi, yaptığı seçim gezilerinde 12 Marttan daha gaddar faşizm heveslerini açığa vuruyor. Emekçiler Ali Elverdi'nin bu niyetlerini gayet iyi biliyorlar. Ancak 12 Mart'ın bu eli kanlı paşasının heveslerini halkın karşısında açıkça dile getirmesi, faşizm heveslilerinin ne denli cüretli olduklarını göstermesi yönünden ilginç ve faşizme taviz verenler için son derece ibret vericidir.

Eli kanlı Elverdi, Erzurum konuşmasında «Ecevit'in Türkiye'ye komünizmi getirmeye çalıştığını» söyleyecek kadar demogoji ve yalana başvurmaktadır. Erzurum'da gericiliğin ve faşist çetelerin kol gezdiğini çok iyi bilen Elverdi, bunu değerlendirmek için her türlü kışkırtmayı yapmaktan kaçınmıyor.

Ali Elverdi, konuşmasının bir bölümünde, faşist saldırı ve katliamları açıkça savunuyor, hatta kışkırtıyor: «Mihri Belli'yi vurdular ama gebermedi,» diyen AP milletvekili, solcuların, sosyalist parti yöneticilerinin katledilmelerini meşrû ve mübah göstermektedir.

Hükümet oluşundan bu yana tek tek suçlu yakalayarak faşist saldırıların önünü alacağını sanan CHP bu konuda bir arpa boyu yol alamadı. Çünkü asıl suçlular gizli ve açık kışkırtıcılıklarını sürdürürken tek tek suçluları yakalamakla faşist katliamlar önlenemezdi. İşte asıl suçlular, Ali Elverdi gibiler kendilerini ele veriyor. Hükümet yetkilileri ise üzerlerine ölü toprağı serpilmişçesine susarak, faşist cinayet kışkırtıcılarına karşı yasaları uygulamaktan aciz kalarak onları cüretlendiriyor.

Faşist Ülkücüler Ülküdaşlarına Tecavüze Yeltendi

Kadıköy Fikirtepe'de faşist çetelerin uzun süreden beri karargâh olarak kullandıkları bir «Türk Yurdu» var.

Faşistlerin üslendiği bu yurtta aylardır olanları ilericiler ve çevredeki halk yakından bildiğinden, olaylar onları şaşırtmıyor. Son olarak, geçtiğimiz günlerde, adı pek çok olaya karışan Mahmut Başgün'ün 15 yaşındaki ülkücü İsmail Akbulut'a tecavüze yeltenmesi, Akbulut'un şikâyetiyle ortaya çıktı. Yine adları başka gasp ve saldırı olaylarına karışan Hüseyin Gülmez, Vasfi Bodur ve Raşit Polat, mütecavizin suç ortağı olarak tutuklanmışlardır. Arkadaşlarının işten çıkarıldıktan sonra aldığı tazminata el koyan bu kişiler, faşist çeteyle ilişkisi zayıflamakta olan Akbulut'u ortadan kaldırmak için bahane ararken buluyorlar: Yurdun kitaplarını izinsiz okumak! Sonra Akbulut'a akıl almaz işkenceler yapılıyor. En sonda da yarı baygın durumdayken Mahmut Başgün kendisine tecavüze yelteniyor. Ellerinden güç belâ kaçmayı başaran çocuk, olayı tüm ayrıntılarıyla polise anlatıyor.

Faşistlerin bu cinsi - sapık saldırıları ilk değildir, son da olmayacaktır. Faşizm, tabanını işsiz - güçsüz, serseri, dolandırıcı, tombalacı vb. lumpenlerden, ayak takımından yaratmak zorundadır. Hiç bir ahlâki disiplini olmayan, insani değerlere aldırmayan bu alçalmış kişilere her türlü suçu işletmek mümkündür. Topluma gizli bir kin, hınç beslerler. Faşizm, onların bu öfkesini kullanarak cinayet, soygun gibi suçlar işletir. Sonunda bu suçluluğun hiçbir sınırı kalmaz. İnsanlık dışı her türlü gasp, cinayet ve tecavüz kafalarında meşrulaşır.

KANUN TASARISINA GÖRE:

Duvarlarda Siyaset Yapılmaz

● **TASARI AYNI ZAMANDA TUTUKLULARIN PRANGAYA VURULMASININ YOLUNU AÇIYOR**

Millet Meclisinde görüşülmüş olan bazı yasa tasarıları Senato'dan değişikliklerle geçmiş bulunuyor. Millet Meclisi bu değişiklikleri onaylarsa tasarı kanunlaşmış olacak. Tasarıya göre duvarlara yazı yazanlar, pankart, afiş asanlar altı aydan altı yıla kadar hapsedilecek. Zaten sıkıyönetim ilân edileli duvarlar bankalara, tekelcilere ve seks tacirlerine kaldı.

Tasarının bir başka ilginç yönü de şu. Eskiden tutuklular demire, yani prangaya vurulabiliyordu. Ancak Anayasa mahkemesi bunun işkence sayılacağına karar vermiş ve bu uygulama kaldırılmıştı. Şimdi yasada şöyle bir madde var:

«Tutuklu, tutukevinde ancak ciddî bir tehlike teşkil ettiği ve özellikle öteki tutukluların güvenliği için zorunlu görüldüğü veya intihara veya kaçmaya kalkıştığı yahut bu yolda hazırlıkta bulunduğu takdirde, sağlığına zarar vermeyecek önlemler alınabilir.»

Görüldüğü gibi her yana çekilecek yuvarlak ifadelerle tutukluların demire vurulması yasallaştırılmak istenmektedir. «Alınabilecek önlemin» adı konmadığı için Anayasa Mahkemesi de birşey diyemez, bu yasaya. Kurnazca bir yolla tutukluların demire vurulması sağlanmış oluyor böylece.

★★

Türkiye Modayı En Önde İzliyor

Moda dünyasının bir numaralı adamı Pierre Cardin, geçtiğimiz günlerde Kahire'den İstanbul'a geldi. Cardin, yaptığı basın toplantısında şunları söyledi: «Dünya modasını en iyi takip eden ve uygulayan ülke Türkiye. Erkek ve kadınlarınızın vücut yapıları her türlü modaya uyabiliyor.»

Ardarda gelen zamlar ve yılan hikâyesine dönen asgarî ücretlerin halen uygulanmayışı karşısında geçinmekten aciz kalan emekçileri modanın hiç ilgilendirmediği açık bir gerçektir. Ama krediye çölde susuz kalmış gibi ihtiyaç duyan parababalarının modayı bu kadar yakından izlemesine ne denir? Bir halk atasözü cuk oturuyor: Ayranı yok içmeye...

Yolu Beş Yıldır Yapılmayan

Çepni Köylüleri Direniyor

● **KÖYLÜLER «BİRLEŞMEYİ ÖĞRENDİK» DİYORLAR**

Giresun'un Çepni köylüleri, beş yıldır yapılmayan yolları için çoluk - çocuk beşyüz kişiyi aşkın bir kalabalıkla direnişe geçtiler. Patlayıcı madde ve eleman yokluğu gerekçesiyle köyün yolu yıllardır bekletiliyordu. Bu arada yol yapımı için köye ayrılmış olan kompresör köylülerden alınmak istenmiş, köylüler tepki gösterince, yetkililer jandarmayı kullanmışlardır.

Bunun üzerine köy halkı topluca yürüyüşe geçerek ilerici ve sosyalistlerle bağ kurmuşlar, ancak Espiye kaymakamı kompresörün başka yere gitmesi gerektiğini söyleyerek köylülerin dağılmasını istemiştir. Halk trafiği iki saat engellemiş, ilgililer 1 dozer ve iki kompresörün 10 mayısta kendilerine verileceğini belirterek direnişe son vermelerini istemişlerdir. Köylüler dağılmak istemeyince jandarmalar tarafından dipçiklenmişlerdir. Bunun üzerine halk, düzenli bir biçimde yürüyüş kararı almış ve bu eylem uygulanmıştır.

GERÇEK Gazetesi muhabiri Hüseyin Aydın, köylülerle sohbet etmiş ve Çepni köyü halkından Süleyman Güç, olayla ilgili olarak aşağıdaki bilgileri vermiştir:

«Espiye'ye bağlı Çepni köylüleriyiz. Köyümüz 150 haneden oluşmaktadır. Köy yolumuz beş sene önce yapılmaya başlandı. Köyün yolu toplam olarak 6 km.'dir. Beş sene içerisinde köy halkının kendi çalışmasıyla yolun yapım için en zor olan 2 km. karelik güzergâhı yapıldı. Defalarca yol yapımı için gerekli kompresör ve dozer için yetkililerden söz aldık. Ama bu sözlerin hiçbirini yerine getirmediler. Yol bizim hava, su kadar önemli bir ihtiyacımızdır. Hastaları kasabaya getirirken yolun büyük bir kısmında sal ile taşıyoruz. Bu durum karda fırtınada, yağmurda sürüyor. Hamileler yolda bebelerini kaybediyorlar. Bir kadın doktora yetiştirilemiyerek, geçenlerde bebesiyle birlikte yolda öldü. Politikacılar seçim öncesi geliyorlar, söz veriyorlar ama, onları daha sonra göremiyoruz. İş yerlerine gittiğimizde bize söz vermemiş gibi davranıp atlatıyorlar. Son olarak köyümüzdeki kompresörü jandarma gönderek aldırdılar. Zaten kompresör patlayıcı madde ve eleman yok bahaneleriyle çalıştırılmıyordu. Biz bu durum karşısında direnmek için kasabaya indik. Kasabada bizim bu haklı davamıza sosyalistler destek oldu. Bizim sorunumuzu kendi sorunları bildiler ve öyle hareket ettiler. Biz bu gün bir şey öğrendik; birlikte hareket etmeyi. Bugün dozeri ve kompresörü köyümüze götüremedik. Ama yetkililer yüzlerce kişinin önünde, en geç mayısın 10'una kadar dozer ve 2 kompresör vereceklerine söz verdiler. Sözlerini tutmazlarsa daha çok adamla direnecek, sesimizi daha gür duyuracağız. Biz şunu öğrendik ki, hak verilmez, alınır. Hakkımızı söke söke alacağız. Sosyalistlerin bu mücadele sonuna kadar bize destek olacaklarına güvencimiz tamdır. Birlikten güç doğar.»

Bugün 23 Nisan

Aysel AYDIN

Bugün T.B.M.M.'nin açılışının yıldönümü. Bugün Egemenlik ve Çocuk Bayramı. Eğlenin yavrularım eğlenin, gülün, oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz, o kadar mutlusunuz ki, kazara aklınıza vatanınızda dalgalanan çok yıldızlı bir (yabancı bayrağına bakarak kuşku girerse, savcı yapışabilir yakanıza «niye düştünüz bu kuşkuya» diye ve şayet küçücük ayaklarınızla, koskoca İstanbul şehrinde yatacak bir yer bulamıyor da kapı diplerinde kıvrılıyorsanız, yüreğiniz hiç kararmasın. 23 Nisan Egemenlik ve Çocuk Bayramı sizler içindir.

Eğlenin yavrularım, eğlenin, gülün, oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz. 10 yaşınıza kadar bin tanenizden 450 nizi mezarlıklara mı götürüyorlar, büyük kentlerin dar ve karanlık sokaklarında sizi 10 liraya satanlar mı var. Köylerde, okulsuz, bakımsız ve pabuçsuz inekleri mi güdüyorsunuz. Aman sakın savcı çok kızar bu sözlere, egemen ve özgür bir ülkede olduğunuzu inkar sayılır bu, sınıfı sınıfa düşürmek, hükümetin mânevi kişiliği, milletin bütünlüğü, demokrasiye karşı çıkmak, milli çıkarlara aykırı hareket etmek ve daha türlü türlü maddelerle bir gece yarısı alınıp cellâtlara verilirsiniz. Eğlenin yavrularım, eğlenin, gülün, oynayın, koşun, bağırın, egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz. Savcılar, polisler, zindancılar, jandarmalar, egemen özgür değiliz demeğe çok kızarlar. Hele küçücük boyunuz, daracık göğsünüz ve yırtık pantolonunuzla araba vapuru iskelelerinde otomobil camları silerken, gözünüz arabanın içindeki temiz giyimli, şık ayakkabılı, taranmış saçlı çocuklara kayarsa, içinizi çekmeyin. Bir iç çekiş SOSYALİSTLİK, iki iç çekiş KOMÜNİSTLİK, üç iç çekiş ANARŞİSTLİK, dört iç çekiş İHTİLALCİLİK, özgürlüğe ve egemenliğe karşı çıkmaktır. Sonra sizlere fakirlikte eşitlik arıyor derler, demokrasi düşmanı derler, milliyetçi değilsiniz derler.

İçinizi çekmeden silin arabaların camlarını. Ellerinin tersiyle sizleri sinek kovar gibi, kovanlara, özgürlük ve egemenlik aşkına neşeli gülücükler yapın. Ezilip, horlanmak, sürünmek şânıdır, demokrasimizde yaşayan fukara çocuklarının. Bu şandan sizleri tutamaksız bırakanları yoksun etmeyiniz.

Eğlenin yavrularım, eğlenin, gülün, oynayın, koşun, bağırın. Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz. Babanız 30 liraya harç mı çekiyor, bir inşaatta, köyde ağa yanaşması olarak mı çalışıyor, boğaz tokluğuna, gazete mi dağıtıyor, babanız sabahın kör karanlığında. Bir de babalarınızın harç çektiği binaların yükselişine, ağaların ton ton pamuk balyalarına ve gazetelerin büyük rotatiflerine bakınız. Onların içinde ve gölgesinde yaşayan çocuklar, sizlerin kardeşlerinizdir. Özgürlük ve egemenlikte eşitsiniz onlarla. Hele şehitlik payesi en çok sizler içindir.

Eğlenin yavrularım, eğlenin, gülün, oynayın, koşun, bağırın.

Egemen bir ülkede özgür ve mutlusunuz.

Su Ürünleri Emekçileri Bildiri Yayınladı

Çanakkale Su Ürünlerini Değerlendirme Kooperatifi bir bildiri yayınlayarak, toptancıların sömürüsünü protesto etmişlerdir. Bildiride, yakaladıkları balıkların toptancılar tarafından yok pahasına alınıp halka fahiş fiatla satıldığını belirten su ürünü emekçileri, bu konuda Belediye'ye yaptıkları başvuruların ilgisiz karşılandığını belirtmektedirler. I. Kooperatifler Kurultayında «Tüm kooperatiflere yardım elini uzatacağız» diyen Belediye Başkanı Reşat Tabak'ın sözünde durmadığına değinilen bildiride, halka ucuz balık satmak amacıyla Hâl'de yer verilmesi isteklerinin karşılıksız bırakılması da emekçiler tarafından eleştirilmektedir.

Bildiride şu görüşlere de yer verilmiştir: «Ey Çanakkaleliler! Yakaladığımız balıkları birkaç para babasının dışında kimse yiyemiyor. Bunların sorumlusu, yasayı çalıştırmayan Çanakkale Belediyesidir. Belediyenin bugüne kadar çıkarttığı güçlükleri yenerek halkımız üzerinde oynanan çirkin oyunları bozacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Kahrolsun Halk ve Emek Düşmanları! YAŞASIN EMEĞİN HAKLI VE ONURLU MÜCADELESİ!»

Doğu'da Halkın Sağlığı ile Alay Ediliyor

● **DİYARBAKIR, MARDİN VE SİİRT'TE 5039 KİŞİYE 1 DOKTOR DÜŞÜYOR**

● **HER YENİ DOĞAN 1000 ÇOCUKTAN 180'İ ÖLÜYOR**

● **DOĞU'DA ORTALAMA ÖMÜR 34 YIL**

Yüzündeki sivilcelerden, hoşlanmadığı burnundan, küçük ya da sarkık göğüslerinden kurtulmak veya, derisini gerdirmek için Avrupa'da tıp merkezlerinde yüzbinlerce lira harcayanlar ve de onların saltanatlarının bekçileri, emekçi insanların ve çocuklarının en önemsiz hastalıkların bile pençelerinde nasıl kıvrandığını, bu önemsiz hastalıkların nasıl ölümlere dönüştüğünü bilmezler... Daha doğrusu bilirler de umursamak istemezler.

İnsan sağlığının en çok ES GEÇİLDİĞİ yöre Türkiye'de kuşkusuz DOĞU'dur. Şüphe yok ki burjuvazinin emekçilerin sağlığına önem vermeyişinin yanı sıra egemen milliyetçi burjuvazinin Doğu Halkına isteyerek reva gördüğü sağlık (siz sağlıksız okuyun) koşulları hüküm sürmektedir Doğu'da.

Kırsal yerleşim yerlerinden vazgeçtik, büyük kentler bile lâğım suları arasında, pislik ve mikrop yuvaları halindedir. Yaz aylarında şehirlerin ağır kokuları insanın burnunu düşürecek gibi olur.

Her yıl doğuda yüzlerce ana hayatını kaybeder, doğumlarda ve yüzlerce bebek gözlerini kapar dünyaya merhaba dedikten hemen sonra.

Doğu, Avrupa'nın en çok sakatı bulunan yöresidir. Kör - topal - çeşitli sakatlıklar ve... akıl hastalıkları.

Kimi köylerde sağlık ocakları vardır. Doktor bir yana, ebesiz, sağlık memursuz sağlık ocakları. Tıpkı öğretmensiz doğu okulları gibi. Ve bir başka gerçek te Doğu'ya doktorların gelmek istemeyişidir. Gelenlerin büyük bir kısmı da halkın sağlığını alabildiğine sömürüp zenginleştikten sonra çekip gitmektedir. Daha önceleri doğuda doktorluk yapanlara her ay için bir ihtisas puanı verilirken sosyal demokrat hükümetin bu uygulamayı burjuva çocuklarının lehinde kaldırmasından sonra iyice doktor sıkıntısı çekilmeye başlanmıştır. Sosyalizasyon terkedilmiş gibidir ve çevre sağlığıyla koruyucu hekimlik hiç yoktur.

Gazetemiz okurları Diyarbakır SSK ve Tıp Fakültesi Hastahanesindeki uygulamaları anımsayacaklardır. Şimdi de, her yıl tıp bayramlarını, balolar ve kokteyller yaparak sözüm ona kutlayanlara bazı çarpıcı örnekleri göstereceğiz.

Süt çocuğu ölüm oranı gelişmiş ülkelerde binde 22 - 26 iken bu rakkam Türkiye'de binde 153, Doğuda'ysa binde 180'dir. Doğuda bebek ölümlerinin yüzde 78 ini bulaşıcı hastalıklar oluşturmaktadır -ki egemenler koleranın adını barsak enfeksiyonu koymuştur- Gelişmiş ülkelerde yaşama süresi 69 - 70 iken, Türkiye'de 54, doğudaysa 34'e kadar düşmektedir. Ankara'da 500 kişiye, İstanbul'da 490 kişiye bir doktor düşerken, Diyarbakır, Mardin ve Siirt'te 5039 kişiye, Adıyaman'da 16.465 kişiye bir doktor düşmektedir. Doğu halkının besin maddelerini genellikle ekmeğin yanısıra, bulgur, zeytin ve soğan oluşturmaktadır. Beslenme yetersizliğinin yanısıra konutsuzlukta halkın erken yaşta çökmesine ve ölümlere neden olmaktadır. Çoğu hastalar doktora gidememekte, gidenlerde gerek bulunmadığı için, gereksa çok pahalı olduğu için ilâçlarını alamamaktadır.

Kısacası neresinden bakılırsa bakılsın, görülen odur ki, doğu halkı egemen milliyetçi burjuvazi tarafından ölüme mahkum edilmiştir. Sağlık hizmetlerinden yoksun bırakılan bu insanlar üzerinde güçlü bir soykırımdır bu...

Fahri Eryılmaz
Gerçek Diyarbakır Muhabiri

Tonya Süt-San Seçimlerini Sosyalistlerin Ağırlığındaki Liste Kazandı

31.3.1979 günü 1000 ortaklı TONYA VE BÜTÜN KÖYLERİNİ KALKINDIRMA KOOPERATİFİ (Süt - San)'nin yıllık olağan genel kongresi yapıldı. Söz konusu kooperatif Tonya ve çevresindeki süt üreticilerinin doğrudan ilişkide bulunduğu sosyal bir tesis niteliğindedir. Bu kooperatife bağlı bir süt fabrikası da vardır. Üretici köylülerin sattığı sütleri işleyen fabrikada yağ, peynir, yoğurt... gibi ürünler üretilmektedir.

Kooperatif kongresi her yıl Tonya için seçim döneminde önemli bir güncel olay haline gelir. Bu yıl da fabrika kongresine geçen yıllara oranla daha büyük bir ilgi gösterildi. Sosyalistler gericilerin oyak oyunlarını bozmayı başardılar.

1969 yılında kurulan kooperatif (Süt - San) yaklaşık dört yıl AP ve MHP'nin çiftliği halinde işletilmiştir. MC ortakları için bu fabrikanın yönetimi son derece önemli bir soygun ve vurgun yeriydi. Gericiler seçimi kazanmak için büyük çaba gösterdiler. Ama Tonya'daki sosyalist, ilerici ve demokratların yaptıkları işbirliği ve yoğun çalışmalar sonucu Süt - San'ın yönetimini sosyalistlerin ağırlığındaki liste kazandı.

Yönetim kurulu kendi arasında yaptığı işbölümünde kooperatif başkanlığına DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİ öğretmen Sabri Öztürk seçilmiştir. Diğer yönetim kurulu üyeleri de şöyle belirlenmiştir:

— Emekli Memur Muhammet Bektaş: İkinci Başkan

— Demokratik merkeziyetçi öğretmen Hasan Kalyoncu: Fabrika Temsilcisi

— İskenderli Belediye Başkanı Nuri Gül: Yönetim Kurulu Üyesi

— Demokratik Merkeziyetci Memur Hüsnü Kalyoncu: Yönetim Kurulu Üyesi.

TEKELCİLERLE Mİ?

Başbakan Bülent Ecevit, Altıların bildirisi üzerine büyük bir telâşa kapıldı. 17 saat süren Bakanlar kurulu toplantısından sonra da şu açıklamayı yaptı: "Birlik ve dayanışma içindeyiz!

Bu açıklama karşısında emekçilerin kafasında şu soru uyanıyor: Bizimle olmadığına ve olamıyacağına göre emperyalistler ve tekelcilerle mi birlik-dayanışma içindesiniz?

Tevekkeli değil, kelin merhemi olsa.. demişler. Ecevit'in hayrı da öyle!

gedik taşı

Gerçeğe mektup

Satırlarıma başlarken önce dostça selamlarımı iletirim. Ben Manisa ilinin merkez, Karaoğlanlı köyündenim. Halen Manisa Göğüs Hastalıkları hastahanesinde hastabakıcı olarak çalışmaktayım. Aynı zamanda TÜS - DER üyesiyim. Bu mektup tam gün yasasıyla ilgilidir. Gerçek gazetenizin geçen sayısında (sayı 87) Tam süre ile röportaj yapan Aydoğan Gezer'i kutlarım.

Anayasamızın 49. maddesinin birinci fıkrası; devlet herkesin bedenen ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir, der.

Yasa maddesinde açıklanan ödevler kurulan çeşitli sağlık kuruluşlarıyla bu sağlık kuruluşlarında görev yapan HEKİMDEN şoförüne kadar bir yığın sağlık emekçisi tarafından yerine getirilir. Hizmet veriliş biçimi yasalarla düzenlenir.

Geçtiğimiz yıl tam süre çalışma yasası yürürlüğe girdi. Kapsam açısından çalışanlar arasında ayrıcalık yarattı ise de, hizmet verme biçimi, yararlı yeni kurallar getirdi. Sağlık hizmetleri devletleştirilmedikçe, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımız alınmadıkça tüm sağlık sorunlarının çözümlenemeyeceğini biliyoruz. İnsan sağlığını para ile satın alınıp, meta olmaktan çıkaran tam gün yasasını tüm gücümle destekliyorum. Diyorum ki Çalışmayı düzenleyen yasalar meslek grupları arasında ayrıcalık gözetmeksizin tam gün yasası kapıcısından tut, hastabakıcısına kadar uygulanmalıdır. Çünkü sağlık emekçisi bir bütündür. Bunlardan bir tanesi olmazsa hizmet aksar. Örneğin 100 yataklı bir hastahanede serviste çalışan 40 kişiden yarısı yararlanıyor, tam gün yasasından, diğer yarısı da yararlanamıyor.

Tam gün yasasından yararlananlar da gün gelecek hizmeti gerektiği gibi yapamayacak, hizmetin aksamasına neden olacaktır. Hastanın odası süprülüp, paspas yapılmazsa o pisliğin içinde hastalar iyileşir mi? Sadece hekimin tedavisiyle hasta iyileşmez. Hekim kadar hastanın temizliği de önemlidir diyorum arkadaş.

Bu nedenle, diyorum ki, tam gün yasasının kapsamı genişletilsin! Mağduriyetimiz önlensin diyorum.

Arif ÇELEN

Bugün 23 Nisan

Ayşe Çetin

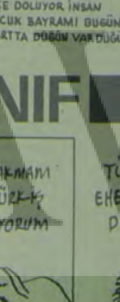

BU GÜN 23 NİSAN
NEŞE DOLUYOR İNSAN
ÇOCUK BAYRAMI BUGÜN
YURTTA DÜĞÜN VAR DÜĞÜN

Hülya: HİLTON'da Çocuk balosuna gitti. Elbisesi "harika" idi.

Ercü: Evde "Çay partisi" verildi. Kremalı Çilekli pasta yedi.

İbo: Malboro ve Sarı Uçlu Samsun Sigarası satar. Satışları iyi gitti. "Haraççı Patron" memnun kalsa bari. Sonrada lahmacun yedi ve Sigara içti

Fadime: Dağda Davar güttü. Hava soğuk ve yağışlı idi. Bütün gün sıcak bir 'yer' ve duman tüten 'aş' düşledi.

Memet: Oto tamir atölyesinde tam 11 saat çalıştı. Ama "Patronu yine bağırdı çağırdı. Helva ekmek yedi

BİZİM SINIF

SEYYALİ

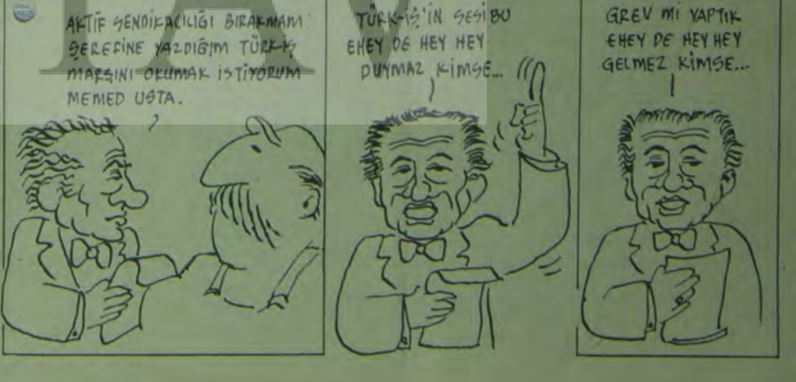

İSVİÇRE'DE KAÇAK ÇALIŞAN İŞÇİLERLE RÖPORTAJ:

«KARA İŞÇİLER»

Yurtdışında çalışan işçilerimizin nasıl sömürüldüğünü ve ikinci sınıf insan muamelesi gördüğünü okuyucularımız biliyorlar. Bu işçilerimiz arasında bir bölüğü var ki, bunlar üzerindeki sömürü daha da katmerli. Bunlar turist işçiler diye adlandırılıyor. Çalışma müsaadesi olmadan, yabancı ülkelere turist pasaportuyla giren işçiler bunlar. Her an yakalanıp sınır dışı edilme korkusu içinde çok düşük ücretlerle en süfli işlerde çalıştırılan işçiler.

İsviçre muhabirimiz FETHİ YILDIZ işte bu işçilerden biriyle konuştu.

GERÇEK — Kendinizi tanıtır mısınız. Yalnız önce şunu öğreneyim, niye kendinizi kara işçi diye nitelendirdiniz?

HAKKI — Bizler burada kaçak olarak çalışmaktayız. Herhangi bir işverene iş istemeğe gittiğimizde sorar kara mı diye. Yani çalışma müsaaden var mı yok mu demez, sadece kara mısın der çıkar. Bu nereden geldi bilmiyorum ama bunun için biz çalışma müsaadesi olmayan işçilere burada kara işçi derler.

Adım Hakkı. 25 yaşındayım. 1978 yılında geldim buraya.

GERÇEK — Nerede çalışıyorsunuz?

HAKKI — Bir restoranda çalışıyorum.

GERÇEK — Restoranda ne iş yapıyorsun? Kaç saat çalışıyorsun günde.

HAKKI — Valla ne iş verirlerse onu. Temizlik, bulaşık, söylediğim gibi biz kara işçi olduğumuz için ne iş derlerse onu yapıyorum. Çünkü işe girerken kendin yalvarıyorsun, onlar için de kara işşi çalıştırmak yasak olduğu için kolay kolay almıyorlar işe. Almalarındaki tek sebep, bizlere normal işçi ücretinin yarısını veriyorlar, sonra vergimiz, sigortamız yok onlar için, bunlar hep avanta. Sonra bizi kaç saat isterse o kadar çalıştırıyor. Meselâ ben günde 10 ile 12 saat arası çalışıyorum. Haftada bir gün izin. Fakat bu her işyerinde aynı değil. Bir ahırda çalışan arkadaşım var. Günde 14 - 15 saat çalışıyor. Hem işi çok zor, hem benden bile az ücret alıyor. Her sabah 4.30'da kalkıyor, akşamları 9'da bırakıyor. Ahırda 25 tane inek var, onların tüm bakımı ona ait. 25 inek çoğu zaman yeşil ot yediği zaman hepsi tek tek deterjanlı suyla banyo yapılıyor.

GERÇEK — Arkadaşınıza başka bir iş aramıyor musunuz?

HAKKI — Arıyoruz ama iş yok eskisi gibi mecburen çok ağır şartlar altında çalışıyor. İş bulmak zor, çok kara işçi var burada. Sonra bizi fabrika ve atölyeler almıyor bizi çalıştıranlar; başta domuz ve inek ahırları, bahçıvanlar, restoranlar. Ben de 4 ay işsiz kaldım ve devamlı iş aradık. Bir de çalışacağın yeri gözden ırak yer olmasına bakıyorsun dikkati çekip paçayı ele vermemek için paçayı kaptırdın mı hem ceza ödüyorsun hem sınırdışı ediliyorsun.

GERÇEK — Peki niçin buraya geldiniz?

HAKKI — Buraya ben kendim gelmedim. Beni içinde bulunduğum kötü düzen itti buraya. Hepimizi öyle. Kimse buraya isteyerek gelmedi. Ben aslında restoranda temizlik işçiliği yapacak biri değilim bunu derken bu işi yapanları kınamıyorum. Ne işte çalışırsa çalışsın, işçi işçidir. Değil mi ki hepimiz alın terimizi emeğimizi satarak yaşıyoruz, emek en yüce değerdir. Ben plastik pres ustasıyım, şoförüm, tezgâhtar, tesviyeciyim, meslek olarak. Ama hiç bir zaman hangi dalda çalıştıysam hakkımı değil almak, bekâr olduğum halde aşırı bir masrafım da yok, ev kiram ve yiyeceğimden başka, kendi geçimimi temin edecek ücret vermediler bana. Sade bana mı, benim gibi nicelerine. Buraya gelmeden önce bu kollarda İstanbul'da çalıştım. Kardeş elektrik A. Ş.'de plastik presçi olarak çalışırken en son elime geçen net 2150 TL. idi. Ben bununla kira mı vereyim yiyeyim mi, giyineyim mi.

Yaptığım meslekler hepsi geçerli ama benim torpil yapacak kimsem yoktu zaten, ben yediremem, işçilik gururuma hangi iş yerine gitsem bana ödenen o oldu. Fabrikadayken bir defa zam istedim vermediler, bunun yanında bir de bir daha zam istemeğe gelme, başkalarına da örnek olacaksın, sokaktaki işsizleri görmüyor musun, her gün kaç kişi iş için kapıya geliyor gibi söylenince devrisi günü işi bıraktım. Çalıştığım yerde sarı sendika vardı. Kimse kimseyle fazla konuşamıyor, samimi olamıyordu, biriyle çok konuşsan aman bizden şüphelenirler, işten atarlar diyorlardı. Hakikaten bir gün öyle oldu. 5-6 arkadaş bir öğlen yemeğinin kötülüğünü söyleyip yarın öğlen yemeğine gitmeyelim deyince devrisi gün baktık ki, servis arabasından inince o 6 arkadaş içeriye sokulmadı. Sebep iş krizi işten çıkarıldınız. İşte böyle. Nereye gitsen boğaz tokluğuna çalışıyorsun, hem de nelere katlanarak. Türkiye'de bu böyle devam ederken son 4-5 ay yine işsiz kalmıştım ve sürekli bir bunalım içindeydim, aklıma hep Türkiye'den kaçmak geliyordu. Bir arkadaşım vardı İsviçre'de. Ona yazdım, beni al İsviçreye diye, bana durumu anlattı uzun uzun, almasının imkânsız olduğunu, Avrupa'nın artık yabancı işçiye rağbet etmediğini, hele bilhassa Türkler'i hiç istemediklerini, zaten sürekli işsizliğin arttığını, iş bulmanın bir mucize olduğunu yazdıktan sonra yine istersen ille de gelmek, turist olarak gelip bir deneyebileceğimi, buna rağmen her şeyi göze alarak buraya geldim. Ama sonumuz çok karanlık, ne olacağımız, ne kadar çalışacağımız, kazanıp kazanmıyacağımız hiç belli değil, bir bakarsın yarın yaka paça beni Türkiye'ye postalarlar, bir daha dönmemek üzere.

GERÇEK — Türkiye'ye dönmek istiyor musun?

HAKKI — Yakalanmadıkça hayır. Çünkü Türkiye'de böyle ağır şartlar altında çalışıyordum ama ne karnım doyuyordu ne de istediğimi alabiliyor, ne de görebiliyordum. Ama burda para kazanmasam bile güzel yemekler, güzel yataklar veriyorlar, velhasıl karnım bari doyuyor, velhasıl tüm zaruri ihtiyaçlarımı rahatlıkla görebiliyorum. Ama ne zaman ki kendi iktidarımızı, yani sosyalizmi memleketimize getirirsek o zaman koşacağım memleketime, eğer yaşarsam. Burada epey ilerici, sosyalist arkadaşlar var, onlarla tanıştım. Biz de burada boş durmuyoruz, gerçek iktidarımızı kurmak, faşizmi, emperyalizmi, kapitalizmi yıkmak için imkânlarımız dahilinde çalışıyoruz, örgütleniyoruz ve daima Türkiye'deki gerçek sosyalistlerle dayanışma ve birlik içindeyiz. Biz de bu dayanışmayı ve birliği her sayısını burada titizlikle okuduğumuz başta BİRLİK olmak üzere - GERÇEK - KADIN DAYANIŞMASI - KÖYLÜ BİRLİĞİ - GENÇLİK GERÇEĞİ ve İLKE dergisi sağlıyor. Bunlar bize ta buralara kadar günü gününe Türkiye'deki gerçek sosyalistlerin istikrarlı bir çalışması sonucu rahatlıkla geliyor, onlara her zaman minnettarız. Bir de sevindirici olan bir şey daha var burada, gün geçtikçe saflarımız genişliyor, sıklaşıyor, tüm ilerici ve sosyalistler devamlı kenetleniyoruz. Sonra bizim bu bölgede Türkiye'den gelen faşistler ve gericiler barınamıyor, bizim yüzümüzden, onun için burada daha rahat çalışıyor ve genişliyoruz. Bu sebeplerden dolayı yakalanmadıkça Türkiye'ye dönmeye niyetim yok. Dönme zamanı gelmiş, yaşlanmış, para biriktirmiş, emekli olmuş bir sürü insan var bu bölgede ki bu insanlar bile dönmüyorlar Türkiye'ye, bir cehennem gözüyle bakıyorlar Türkiye'ye.

Hele şu son olaylarda sosyal demokrat sayın Ecevit gerçek yüzünü ortaya koyunca buradaki dönecek olan kişiler aptal ördek gibi şaşırıp kaldılar. Hatta buradan ev alıp yerleşenleri bile duyuyoruz.

GERÇEK — Yakalanma tehlikeniz yok mu?

HAKKI — Olmaz olur mu hiç, hem de çok başta faşist Türkler. Dikkat edersen kendimi tanıtırken önce etrafıma baktım, kimler var diye herkesin yanında biz böyle rahat konuşamayız. Biz en çok şikâyet edip yakalatanlar onlar. Polis çoğumuzu biliyor fakat şikâyet edilmediği müddetçe yakalamıyor, çünkü hem ucuz hem de pis işlerde çalışıyoruz, bu da onların işine geliyor, ama bir şikâyet oldu mu kurtulmanın imkân yok, yerin dibine girsen, bir altın değerinde de olsan o zaman hiç dinlemiyor, başıyor para cezasını ve derhal Türkiye. Bir de para karşılığı iş bulan Türkler var, bunlar buranın eskileri ve iyi Almanca bilenleri, yeni gelen turist dil bilmiyor ve buranın yabancısı gidiyor, ona para karşılığı iş buluyor. Bir müddet sonra bu ahlaksız kendi gidip polise işe koyduğu adamı yakalatıyor, boşalan yere tabii bir yenisini götürüyor. Hemen hemen her gün iki üç kara işçi yakalanıp sınır dışı ediliyor. Bir hafta önce ilerici bir arkadaşım vardı, Nevzat bir kasapta çalışıyordu. Faşist bir baba kendi oğulları onunla geziyor diye kalkıp onu şikâyet etmiş, tabii Nevzat hemen yakalandı ve sınır dışı edildi.

GERÇEK — Türkiye'ye döviz gönderiyor musun?

HAKKI — Biz turistler zaten az ücretle çalışıyoruz, ben sadece biraz borcum vardı, Türkiyede onları ödemek için gönderdim. Ama işçiler hiç göndermiyorlar.

GERÇEK — Peki dövizler ne oluyor? Nasıl bozduruyorlar?

HAKKI — Valla o iş çok basit iki yol var. Türkiye'deki bankalar dövizi çok ucuza aldığı için bu yollara başvuruyor bütün işçiler. Birincisi bu tehlikeye herkes katlanmıyor ama yapanlar çok, giderken Zürih'te hava alanında frank verip 25 TL.'dan istediğin kadar Türk parası alabiliyorsun. Çünkü Türkiye bankaları hariç, buradaki bankalar dünya borsasına göre çalışıyor ve tabii bundan dolayı gerçek kurdan frankı alıyorlar. İkincisi bu yol en çok kullanılan oldu artık. Türkiye'deki kapitalistler buradaki bazı işçilerle anlaşmış, bu kişiler Türkiye'deki şahıs adına komisyon karşılığı frankı buradan alıyor. Hatta buraya özel adamlarını gönderenler bile var, adam burada bir iki ay kalıyor, bölge bölge dolaşıyor, dünyanın dövizini toplayıp gidiyor. Bir de VINTERTURDA sadece yüksek meblâğı olanlardan Yahya Demirel topluyor, hattâ en yüksek o alıyormuş.

GERÇEK — YAHYA DEMİREL dediniz, bu da bir işçi mi yoksa bu hakkında kaçakçılıktan, sahtekârlıktan hakkında tutuklama emri çıkan SÜLEYMAN DEMİREL'İN YEĞENİ Mİ?

HAKKI — Tabii. Tabii. Süleyman Demirel'in yeğeni. Türkiye'den kaçtığından beri buralarda. Türkiye'de memleketimizi ve milletimizi sömürdüğü yetmediği gibi, burada karaborsa döviz toplayarak yine kendi memleketine en büyük ihaneti yapıyor. Bilmiyorum okudunuz mu? Geçenlerde, gazetede okudum, Almanya'da 4 tane süper market açmış ve daha da açacakmış.

GERÇEK — Peki Hakkı arkadaş sorulacak şey çok, cevap ta çok, şimdi son olarak yazmamızı istediğin bir şey var mı bizden?

HAKKI — Ne söyliyeyim yazmanız için, bizim sorunlarımıza baştakiler biraz eğilip baksalar desem, öğrenseler desem ilgililere. Onlar zaten bizi biliyorlar, yapılacak bir şey olsa da yapmazlar. Geçenlerde Zürich'e Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar geldi, sabırla dinledik, 50 kilometre yerden gelip bakalım dedik neler söyliyecek, dedi, biz turistler için de söyledi, kara işçiler için de söyledi, o söyledikçe ben iyice karardım. Söylediğine bak bizim için iş garantimizi, çalışırken düşünmeyen, bunlara acaba nasıl çalışma müsaadesi alınabilir, ne gibi girişimler yapılabilir demiyor da, neymiş, burada çalışan turist işçiler de Türkiye'ye döviz gönderip emeklilik hakkına sahip olabilirlermiş. Buradan para gönderen turist adresini bile yazamıyor yakalanma korkusuyla, Türkiye'ye döviz gönderip emekli olacakmış, bunların tek düşündüğü dövizlerimizi nasıl alıp ta Türkiye'deki patronlarının milyonlarına, milyarlarına katmak, onların montaj fabrikalarını çalıştırmak, ama o turist burada ne şartlarda çalışırsa çalışsın, yalnız döviz göndersin. Son olarak yazmanızı istediğim yurt dışına gelip te turist olarak çalışmayı düşünen arkadaşlara çektiğimiz zorlukları yazın. Bakma, bazen bir ikimiz iş bulabiliyoruz ama genellikle çoğu turistler rezil, perişan oluyor buraya gelip te zaten çoğu sınırlardan geri çevriliyor, bunu yazın.

GERÇEĞİN DİLİ

Faşizm Ve Kargalar

Tercüman'ın köşe yazarı Ergun Göze, faşizm özlemini açıkça dile getiriyor. MHP'nin birleştirici anlayışından, «hasis menfaatler»e düşkün olmayışından ve sağdaki öbür partilerin MHP'yle güçlü bir işbirliği yapmalarından dem vuruyor.

Halk ve demokrasi düşmanlarının MHP öncülüğünden söz etmesi kadar doğal bir şey olamaz. MHP'nin birleştiriciliğinin hangi amaca hizmet ettiğini MC hükümetleri gösterdiğinden, bay Ergun Göze, faşizmin tehlikeli ve kötü olmadığını söylemek zorunda kalmış. Sonra da faşizmle islâmiyeti bağdaştırmaya, MSP'yi kafakola almaya yelteniyor. Ve diyor ki, dünyada faşizm sadece komünistlerin ağzında var.

Bay Göze, faşizmin MC'nin döktüğü kanlarda, Pinochet'in kanlı ellerinde olduğunu gizlemeye çalışıyor. MHP'nin mitinglerde karga uçurmasının ne anlama geldiğini görmezden geliyor.

Karganın ne mene bir hayvan olduğunu ve karga uçurmanın ne anlama geleceğini halkımızın atasözlerinden öğrensin, bay kalemşör!

«Besle kargayı, oysun gözünü!»

«Kılavuzu karga olanın burnu boktan kalkmaz.»

«Karga bokun yemeden nereye?»

«Karga, bokunun şifa olacağını bilse, gider şap denizine sıçar.»

Karga üzerine atasözü sıralamak değil derdimiz. İşçiler, emekçiler bunların türlü çeşitlisini bilir. Ama öyle görünüyor ki, karganın bokunun şifa olacağına kargadan daha çok inananlar var ve onun şap denizine etmesini canı gönülden istiyorlar.

Bir de «leş kargası» deyimi var. Kör kör parmağım gözüne dercesine karga uçuranların ne anlatmak istediğini, güvercin uçuranlar herhalde daha fazla gecikmeden anlamalılar.

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

DMO'de İhanet Zinciri Kırılıyor

350 işçinin çalıştığı Devlet Malzeme Ofisinde 1964 yılından beri örgütlü bulunan DİSK'e bağlı Basın - İş Sendikası Kocaeli Şube Başkanı Ahmet Salih Küley Basın - İş'ten ayrılarak kendi Genel Başkanlığında Çağdaş Devlet Malzeme Ofisi İşçileri Sendikası adıyla bir işyeri sendikası kurdu. Bu sendika, işçileri işverene satmak için Fabrika Müdürü ve Ahmet Salih Küley'in ortaklaşa kurdukları bir sendika idi. İşçiler önceleri Basın - İş'ten istifa edip işyeri sendikasına üye oldular. Basın - İş'ten istifa etmeyen işçi sınıfı sosyalistleri diğer arkadaşlarına işyeri sendikasının esas amacının işçileri bölmek, DİSK düşmanlığı yapmak ve işçi sınıfını sosyal demokrasinin kuyruğuna takmak olduğunu uzun bir süre sabırla anlattılar. Bu işyerlerinde çalışan Basın - İş GYK üyesi ve DİSK delegesi bir işçi arkadaşla söyleşide bulunduk:

GERÇEK: Kendinizi tanıtır mısınız?

YANIT: Adım Zeki Acar. DMO'nde işçi olarak çalışıyorum.

GERÇEK: Zeki arkadaş işyerinizde yeni kurulan sendikanın nasıl kurulduğunu anlatır mısınız?

YANIT: Sosyal Demokrat ağırlıklı hükümetin kamu işyerlerinde çalışan işçileri tek bir işyeri sendikası çatısı altında toplamak için tüm Genel Müdürlere ve işyeri Müdürlerine genelge gönderdiğini biliyoruz. DMO Genel Müdürü ve işyeri Müdürü MC döneminden kalma DİSK düşmanı olduğunu da biliyoruz. İşyeri Müdürü kendisine bu oyunu tezgâhlamak için başrol oyuncusu olarak Ahmet Salih'i seçti. Ahmet Salih Küley 14 yıl Basın - İş merkezinde ve Kocaeli Şubesinde görev yapmış bir kişi olarak önceleri işçi arkadaşları Basın - İş'ten istifa ettirmeyi başardı. Ancak işçi arkadaşlar görüntüde ayrı özde bir olan A. Salih Küley ve işyeri Müdürünün bu oyununu çabuk anladılar.

GERÇEK: Tüm işçiler Basın - İş'ten ayrıldı mı?

YANIT: GYK üyeleri (Basın - İş) ve bir arkadaşın dışında bütün arkadaşlar Basın - İş'ten ayrılmışlardı.

GERÇEK: İşyerinizde gazetemiz okunuyor mu?

YANIT: Evet. Gerçek abonesi arkadaşlar var. Gazeteyi çok beğeniyorlar.

GERÇEK: Gazetemiz aracılığıyla diğer iş kollarında çalışan işçilere iletmek istediğiniz mesaj var mı?

YANIT: DİSK'e bağlı sendikalara gerek içimizden gerekse dışardan saldırıların yoğunlaştığını hep birlikte görüyoruz. Türkiye'de oynanan bu oyunlara arkadaşlarımın dikkatle eğileceğine ve işçi sınıfının bütün oyunları bozacağına inanıyorum. DİSK'e gözbebekleri gibi bakan işçiler mücadelede mutlaka başarıya ulaşacaklar.

GERÇEK: Sağol Zeki arkadaş. Mücadelenizde başarılar dileriz.

YANIT: Ben de gazetenize sorunlarımıza eğildiği için çok teşekkür ederim. DİSK'e kalkan eller kırılacak. Zafer işçi sınıfının olacaktır.

İzmit Gerçek Muhabiri
Cengiz UZUNER

DÜNYA ÇOCUK YILINDA

İNSANCA YAŞAMAK BU ÇOCUKLARIN DA HAKKI...

MADDE — 43. Kimse, yaşına, gücüne ve cinsiyetine uygun olmayan işte çalıştırılamaz. Çocuklar, gençler ve kadınlar, çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

MADDE — 44. Her çalışan dinlenme hakkına sahiptir. Ücretli hafta ve bayram tatili ve ücretli yıllık izin hakkı kanunla belirlenir.

Anayasada çocuklar hakkında hükümler olmasına rağmen genç işçi ve çırakların yaşama ve çalışma koşulları daha da kötüye gitmektedir.

Ayrıca Anayasa «ANGARYA» çalıştırmayı da yasaklamıştır. Bütün bunlara rağmen ülkemizde hâlâ angarya çalışanlar ve her türlü güvenceden yoksun çırak ve kalfalar vardır.

GERÇEK: Sizinle bir dakika konuşabilir miyiz?

— Tabi buyurun..

GERÇEK: İsminiz nedir?

— Yusuf - Zafer - Salim

GERÇEK: Nerelisiniz?

— Oğulcuk - Karakoç Bölveren..

GERÇEK: Kaç yaşındasınız?

— 18 - 13 - 12..

GERÇEK: Sigortanız var mı?

— Hayır..

GERÇEK: İş kazası oluyor mu?

— Burada ufak tefek kazalar oluyor. Ama dikkat edilmezse ölüme kadar varan kazalar da olabiliyor. Nitekim bir arkadaşımız ceryana kapılarak yandı.

GERÇEK: Günde kaç saat çalışıyorsunuz?

— Sabah saat 8'de iş başı yapıyoruz. En erken bıraktığımız zaman saat 19.00'dur. Fokat iş olursa gece de çalışıyoruz..

GERÇEK: Bu çalışmanızın karşılığı ne alıyorsunuz?

— Kalfa 250 TL. diğerleri ise 120'şer lira... (Haftalık)

GERÇEK: Bu para size bu pahalılıkta yetiyor mu?

— Yetmiyor.. Yetse bile şimdilik tek başımayım daha sonra hiç yetmiyecek..

GERÇEK: Bu zamlardan sonra sizi ücretlerinize de zam yapıldı mı?

— Kalfa «50 TL. zam aldım» Çıraklara yapılmadı..

GERÇEK: Sizce bu sorunlarınızın üstesinden nasıl gelinir?

— Vallahi ağabey, biz de sendika ve sigorta hakkımızı alabilsek, yani haklarımızı arayacak bir sendika kursak her türlü hakkımızı alırız.

Gerçek Muhabiri
Boğazlıyan'dan bildiriyor

Gerçek
sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST.
Baskı: TEKŞEN OFSET Baskı Tarihi: 23 Nisan 1979

İTÜSTAV